

**WRODZONA WADA SERCA ?
CZY PIERWOTNE NADCIŚNIENIE PŁUCNE ?
CZY DYSPLAZJA PĘCHERZYKOWO-WŁOŚNICZKOWA ?**

Tomasz Jarmoliński

**Oddział Dziecięcy
Szpital im. Pięciu Świętych Braci Międzyrzeckich
w Międzyrzeczu**

SINICA U NOWORODKA

* zredukowana hemoglobina we krwi włośniczkowej > 3,1mmol/l (5g%)

LUB

* niedosycenie krwi włośniczkowej tlenem > 2,9mmol/l (6,5vol%)

PRZYCZYNY:

- * niedostateczne utlenowanie krwi w płucach**
- * nadmierny pobór tlenu w tkankach**
- * mieszanie krwi tętniczej i żylniej (lub oddzielenie krwiobiegów)**

SINICA CENTRALNA (pochodzenia sercowego lub płucnego)

SINICA OBWODOWA („dystalna”)

NOWORODEK N.M. ur. 15.10.2016

- * III ciąża młodych zdrowych rodziców, prawidłowa
- * poród w 39 t.c., siłami natury, Ap 8/9/10 (owinięty 3 x pępowiną wokół szyi), sinica skóry twarzy i zaburzenia pierwszego oddechu
- * masa ciała 2400g, długość 48cm
- * gazometria pępowinowa: pH – 7,42, pCO₂ – 31,8mmHg, HCO₃ – 20,2mmHg, BE – (-3,0), pO₂ – 33,0mmHg, SO₂ – 64,2%
- * ocena po urodzeniu: stan dobry, malformacja naczyniowa na grzbiecie lewej dłoni, zakwalifikowany do szczepień
- * opieka bezpośrednio po porodzie: lekarz specjalista pediatra z wieloletnim doświadczeniem neonatologicznym (aktualnie pracujący w POZ), dyżurny oddziału dziecięcego, noworodkowego i izby przyjęć dziecięcej

NOWORODEK N.M. – I doba życia

- * SOBOTA RANO, ocena lekarza dyżurnego (specjalista pediatra, czteroletnie doświadczenie neonatologiczne): stan wyrównany, serce i płuca bez zmian osłuchowych, naczyniak ręki, ubytek napletka
- * ocena położnych: ssie chętnie, nie ulewa, nie wymiotuje, mocz i smótkę oddał
- * tak było do początku II doby...

NOWORODEK N.M. – II doba życia

* NIEDZIELA RANO, ocena lekarza dyżurnego (specjalista pediatra, czteroletnie doświadczenie neonatologiczne): stan ogólny dobry, ale... „dziwne” ciemnoróżowe zabarwienie skóry, zasinione płytki paznokciowe paluchów, ropna wydzielina w workach spojówkowych; czynność serca miarowa 140/min, tony dźwięczne, nad polami płucnymi szmer oddechowy pęcherzykowy prawidłowy, brzuch miękki, wątroba, śledziona niepowiększone; saturacja PKG 96%, PKD 92%

* gazometria: pH – 7,31, pCO₂ – 50,9mmHg, HCO₃ – 25,1mmHg, BE – (-2,2), pO₂ – 34,6mmHg, SO₂ – 72,2% ???

* gazometria II: pH – 7,36, pCO₂ – 43,2mmHg, HCO₃ – 24,0mmHg, BE – (-1,5), pO₂ – 20,6mmHg, SO₂ – 30,3% ??????

* glikemia - 57mg/dl

NOWORODEK N.M. – II doba życia

* NIEDZIELA W POŁUDNIE: niewielka sinica wokół ust oraz palców rąk, brzucha i kończyn dolnych, podczas płaczu skóra różowiła. Czynność serca miarowa 150/min, cichy szmer skurczowy. Nad płucami szmer oddechowy pęcherzykowy prawidłowy.

* podano tlen

* gazometria: pH – 7,31, pCO₂ – 47,6mmHg, HCO₃ – 23,5mmHg, BE – (-3,2), pO₂ – 31,1mmHg, SO₂ – 65,1%

* noworodek mniej aktywny, sinica zmienna, okresowo zanikała, saturacja na pulsoksymetrze 96-97%, tętno 96-120/min

NOWORODEK N.M. – II doba życia

* morfologia: Hb – 16,0g/dl, Ht – 45,7%, Er – 4,46T/l, L – 17,4G/l, płytki – 257G/l

* kreatynina 1,15mg/dl, Na – 140mmol/l, K – 4,28mmol/l

* CRP 4,84mg/l

* bilirubina całkowita – 7,46mg/dl, AlAT – 9U/l, AspAT – 37U/l

* grupa krwi: A Rh ujemny (mama O Rh dodatni); BTA ujemny

NOWORODEK N.M. – II doba życia

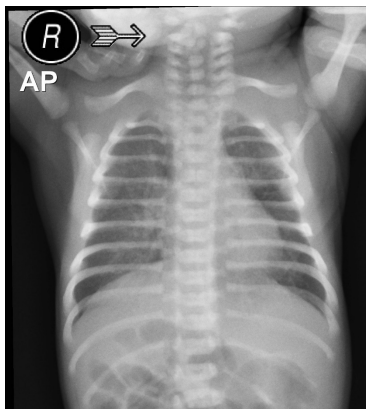
* USG brzucha: NP. 3,8cm, NL 4,0cm, o prawidłowej echostrukturze, bez poszerzeń UK-M. Pęcherz moczowy pusty. Wątroba niepowiększona, o prawidłowej echostrukturze, pęcherzyk żółciowy niewidoczny. Śledziona prawidłowa.

* „USG serca”: serce czterojamowe, duży prawy przedsionek. Zastawki przedsionkowo-komorowe widoczne „prawidłowe”. Nie udało się uwidocznić położenia dużych naczyń.

NOWORODEK N.M. – II doba życia

* **RÓŻNICOWANIE:** wada serca? zapalenie płuc? nadciśnienie płucne?

TGA
skrajna stenozą płucną
całkowity nieprawidłowy spływ żył płucnych
tetralogia Fallota
atrezja zastawki trójdzielnej

* RTG klatki piersiowej – sylwetka serca prawidłowa, niewielkie zagęszczenia w okolicy prawej wnęki i w płacie dolnym lewego płuca, cechy zwiększonego przepływu płucnego (?)

NOWORODEK N.M. – II doba życia

* wstrzymanie karmienia, wlew dożylny z 10% glukozy, antybiotyk

* PROSTIN – dawka?

* kontakt z regionalnym ośrodkiem kardiologii dziecięcej:
wskazania do ECHO, konieczność wezwania telefonicznego echokardiografisty,
w razie wykluczenia wady serca – powrót do Międzyrzecza (?!),
brak miejsca w ośrodku III stopnia referencji w Zielonej Górze

DAWKOWANIE PROSTAGLANDYNY E₁

* CHPL: 0,05-0,1 µg/kg m.c./min

*** REKOMENDACJE POSTĘPOWAŃ W MEDYCYNIE
PERINATALNEJ: 0,005-0,01-0,02 (maksymalnie 0,05)
µg/kg m.c./min)**

*** stosowanie prostaglandyny E₁ w przypadkach
wątpliwych diagnostycznie nie zagraża życiu noworodka**

NOWORODEK N.M. – II doba życia

*** w 35 godzinie życia transport do Kliniki Kardiologii
Dziecięcej, wlew ciągły z Prostinu VR 0,015µg/kg/min**

* wykluczenie wady serca, do obserwacji łuk aorty

* kontakt z ośrodkiem neonatologicznym

*** przekazanie dziecka do Kliniki Neonatologii, kontynuacja
Prostinu**

NOWORODEK N.M. – III/IV doba

- * III doba – ponowna konsultacja kardiologiczna: wykluczono koarktację aorty; przewód tętniczy drożny, z dwukierunkowym przeciekiem
- * IV doba – przekazany do Kliniki Kardiologii; stan średni, sinica centralna, saturacja 77-80%; po odstawieniu Prostinu spadek saturacji do 40-50%, nasilenie sinicy, hipoksemia
- * ECHO: szeroki przewód tętniczy i drożny otwór owalny, przeciek prawo-lewy, wąskie żyły płucne, prawidłowa kurczliwość serca; rozpoznano pierwotne nadciśnienie płucne z przetłomem, → intubacja, powrót do Kliniki Neonatologii

NOWORODEK N.M.

- * wentylacja mechaniczna, antybiotykoterapia, tlenek azotu
→ poprawa → ekstubacja
- * ponowne pogorszenie → oddech kontrolowany na wysokich parametrach → niewydolność krążenia
→ katecholaminy → skrajna hipoksemia
- * w VIII dobie epoprostenol bez efektu, hipoksemia, hipotensja, niedokrwistość, zaburzenia krzepnięcia, w echokardiografii wykładniki ciężkiego nadciśnienia płucnego
- * zatrzymanie akcji serca XII dobie życia

NOWORODEK N.M.

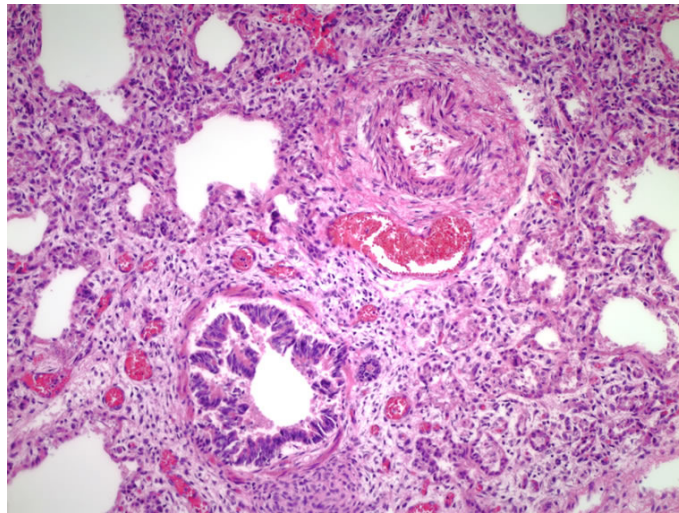
* badanie pośmiertne:

**płuca – zmiany zapalne, obrzęk, ogniska niedodmy i rozedmy
serce – bez cech wady, zmiany niedotlenieniowe z naciekiem
eozynofilowym i cytolizą kardiomiocytów w obszarze
podśierdziowym i w mięśniach brodawkowatych,
atrofia grasicy**

*** badanie immunohistochemiczne płuc na obecność naczyń: brak
rozwoju odpowiedniej sieci naczyń włosowatych i brak rozwoju
odpowiedniej liczby cienkich barier krew-powietrze, co odpowiada
dysplazji pęcherzykowo-włośniczkowej**

ALVEOLAR CAPILLARY DYSPLASIA

**(ACDMPV – ACD with Misalignment of Pulmonary Veins,
Mac Mahon 1948)**

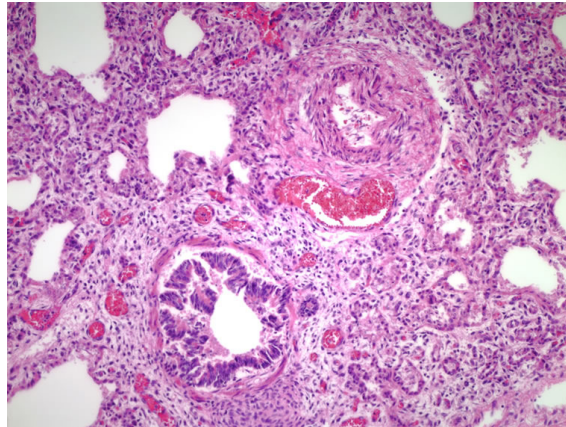

ALVEOLAR CAPILLARY DYSPLASIA

**(ACDMPV – ACD with Misalignment of Pulmonary Veins,
Mac Mahon 1948)**

* Stankiewicz 2009 (FOXF1, AD)

TAKE-HOME MESSAGE

**1/ Noworodek z ciężką i „trudną” chorobą,
wymagający od lekarza maksymalnego skupienia
i wykonania dużej ilości pracochłonnych czynności,
może urodzić się w każdym szpitalu. Częściej, niż
wynika to z rachunku prawdopodobieństwa,
sytuacje takie zdarzają się w czasie świąt lub
weekendów.**

TAKE-HOME MESSAGE

2/ Dla ratowania życia ciężko chorych noworodków urodzonych w szpitalach rejonowych niezbędne są: dobry przepływ informacji i koordynacja działań pomiędzy placówkami macierzystymi, zespołami przewozowym i oddziałami specjalistycznymi.

TAKE-HOME MESSAGE

3/ Czasami to wszystko nie wystarcza, ale o tym nigdy nie wiemy z góry.

